

**BALLERUP
KOMMUNE**

Drøftelse af demografimodel i Ballerup Kommune

Sagsid: 00.30.04-P20-1-21

Politisk bestilling (budgetaftalerne 2021, 2022 og 2023)

Der udarbejdes forskellige modeller for udmøntning af demografien fremadrettet, herunder ses der på, hvordan andre kommuner gør det. Det begrundes i, at der i de kommende år er tale om betydelige midler inden for servicerammen.

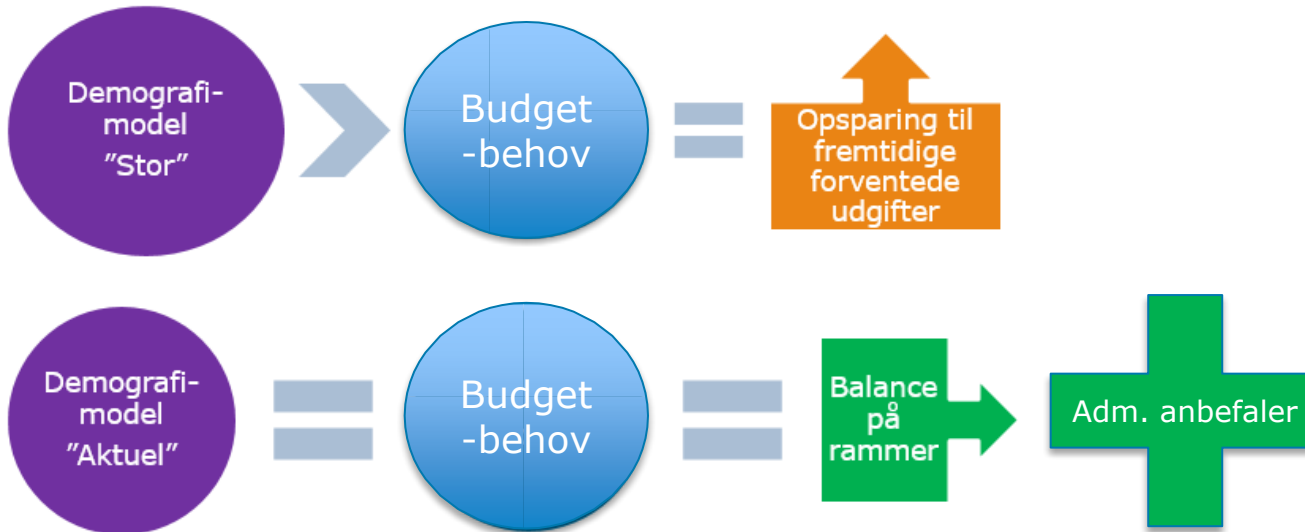
I denne præsentation præsenteres formål og grundlæggende overvejelser om demografiregulering, fordele og ulemper samt forslag til principper for demografiregulering i Ballerup Kommune:

- I. Grundlæggende overvejelser om demografiregulering:
 - i. Serviceniveau-bevarende vs reducerende model
 - ii. Beregningsmetode (kompleksitet) – herunder element vedr. serviceniveau (trappe, sund aldring og lign.)
 - iii. Antal rammer og principper herfor i andre kommuner
- II. Fordele og ulemper ved demografiregulering vs. ad hoc-regulering
- III. Forslag til principper for demografiregulering af rammer
- IV. Konsekvens af vedtagne principper

I.i. Serviceniveau-bevarende vs serviceniveau-reducerende model

Formålet med at demografiregulere er i langt de fleste kommuner at **fastholde et serviceniveau** i takt med at befolkningen ændrer sig (både op og ned)

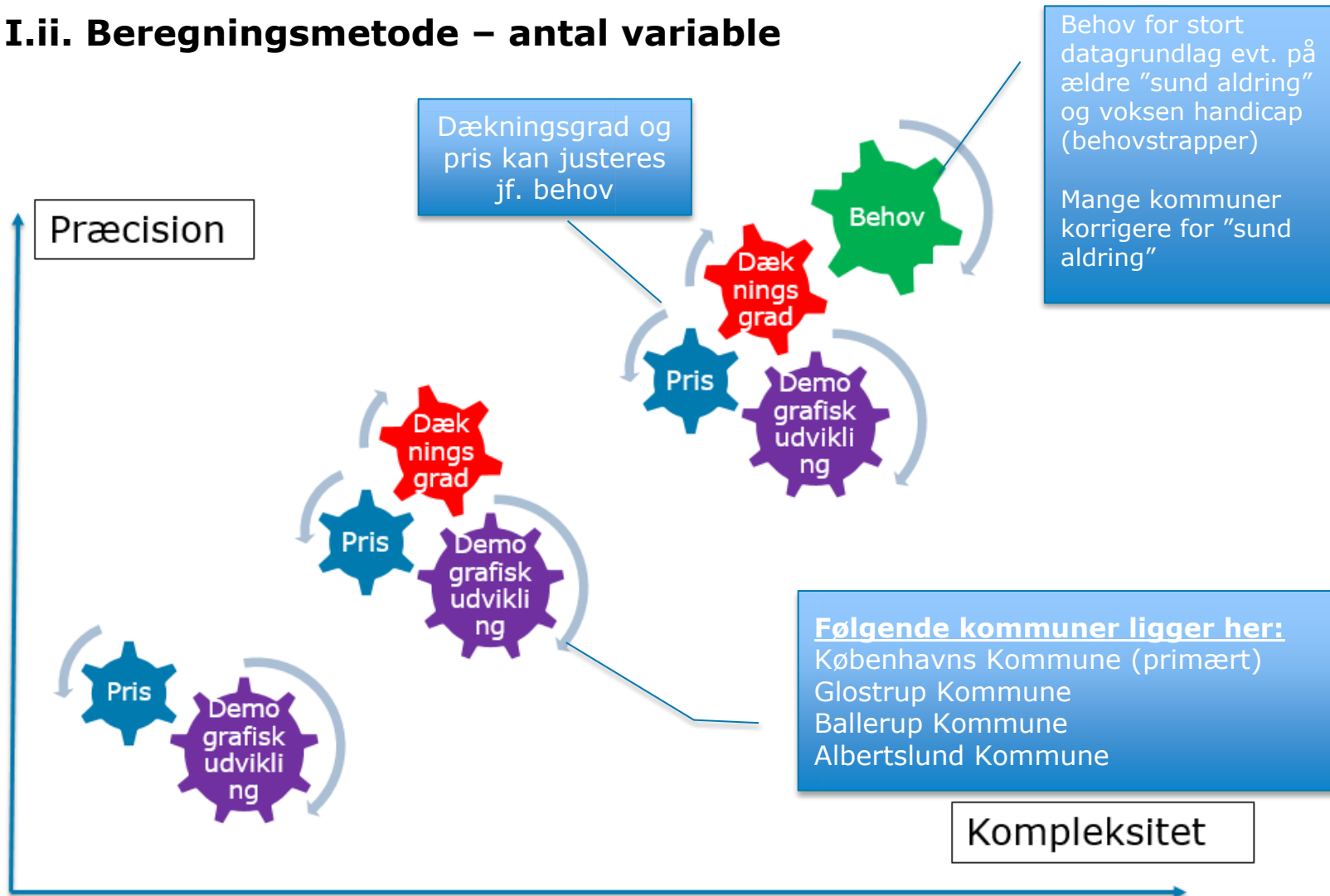
Eksempler på serviceniveau-bevarende modeller:

Eksempler på serviceniveau-reducerende modeller:

I.ii. Beregningsmetode – antal variable

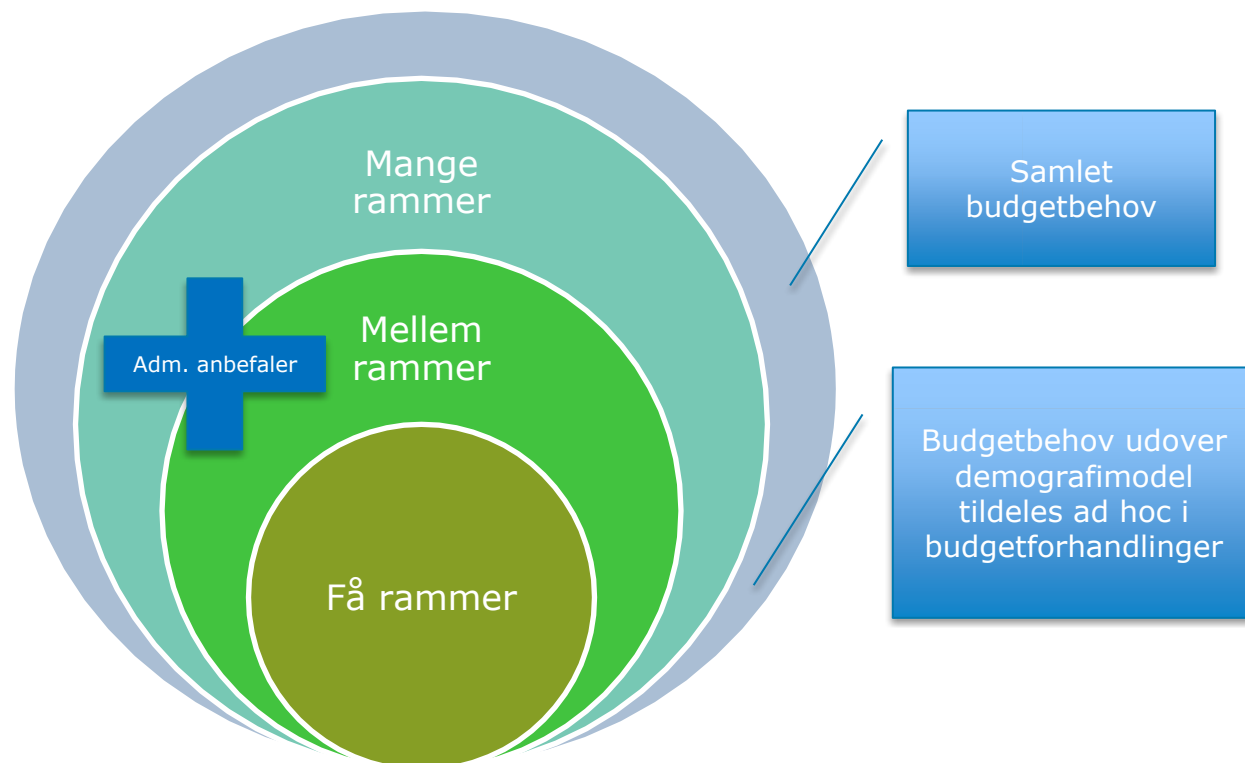

I.iii. Antal områder/rammer der demografireguleres

Man kan skrue på antallet af rammer, der demografireguleres, men man kan ikke via demografimodellen styre budgetbehovet.

Det anbefales at demografiregulere rammer, hvor der er tæt sammenhæng mellem befolkningsudvikling og budgetbehov.

Servicetjek af demografi-modeller på specialområder i København er blevet vurderet robuste og retvisende i 2022

I.iii. Antal områder/rammer der demografireguleres Rammer i omegnskommuner og Ballerup

Ramme	Sammenhæng bef. udv -> budgetbehov*	Ballerup	Herlev	Glostrup	Albertslund	KBH	Andel hele landet (KORA)
Folkeskole, specialskole, fritid, klub	Høj grad	X	X	X	X	X	Ca. 90 %
Dagtilbud	Høj grad	X	X	X	X	X	Ca. 90 %
Ældre	Nogen grad	X	X	X	X	X	Ca. 75 %
Sundhed	Nogen grad			X		X	Ca. 40 %
Voksne Handicappede	Nogen grad					X	Ca. 30 %
Udsatte børn og unge	Nogen grad					X	Ca. 20 %
Kultur og Fritid	Lille grad						Ca. 10 %
Adm.	Lille grad						Ca. 5 %
Teknik og miljø	Lille grad						Ca. 5 %

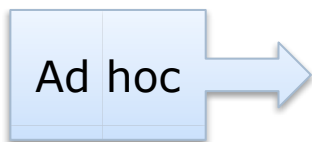
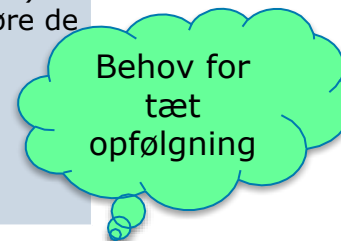
Væsentligste princip for demografiregulering er om der er sammenhæng ml. befolkningsudv. og budgetbehov
=
Serviceniveau-bevarende

* Sammenhængen skal afspejles i kompensationsgrad/pris – altså hvor stor en del af budgettet der reguleres.

II. Fordele og ulemper ved demografi- vs. ad hoc-regulering

Fordele	Ulemper
<p>Politisk fastlagt serviceniveau fastholdes via budget-automatik</p> <p>På områder med udgiftsvækst større end den demografiske udvikling, får man finansieret den del af væksten, der vedrører befolkningsudviklingen</p> <p>Langsigtet overblik over- + finansiering af budgetbehov</p>	<p>Binder midler/budget. Der kan ske overbudgettering/underbudgettering hvis behovet i målgruppen ændrer sig.</p> <p>På områder med udgiftsvækst (uafhængigt af befolkningsudviklingen) kan faldende befolkningsudvikling gøre de budgetmæssige udfordringer større.</p> <p>Kan mindske incitament til at effektivisere</p>

Fordele	Ulemper
<p>Mulighed for præcis budgettering, hvis der er god aktivitetsbaseret styring og overblik over udgifter til aktiviteter/ydelser</p> <p>Kan bruges til at skabe incitament til effektiviseringer</p>	<p>Behov for løbende/gentagne forhandlinger og opgørelser over aktiviteten.</p> <p>Kan medføre at det langsigtede budgetbehov undervurderes</p> <p>Mindsker budgetsikkerheden og risiko for ubalance på budgetrammer, hvis tildeling ikke følger ressource tildelingsmodeller.</p> <p>Administrativ tung</p>

III. Forslag til principper for demografitildeling i Ballerup Kommune

1. Der demografireguleres for at sikre, at det vedtagne serviceniveau kan fastholdes når demografien/befolkningen ændres.
2. Der demografireguleres på de områder/rammer, hvor der i høj- eller nogen grad er sammenhæng mellem befolkningens størrelse og budgetbehovet.
3. Der korrigeres hvert år for den seneste befolkningsprognose i indeværende år, for at gøre budgettildelingen så retvisende som mulig
4. For hvert område fastlægges relevante ydelser med angivelse af relevant aldersmæssig målgruppe, og for hvilke der regnes følgende:
 - I. Dæknings-/behovsgrad (aktuel og forventet fremtidigt behov)
 - II. Kompensationsgrad, der omregner enhedsprisen til en demografipris (estimeret udgift pr. marginal borger)
5. Et servicetjek hvert andet år af områder, ydelser, dæknings-/behovsgrader og kompensationsgrader, med politisk afrapportering
6. At ressourcetildelingsmodeller og styring tilpasses med henblik på at sikre tæt opfølgning på udvikling i antal borgere og priser

IV. Konsekvens af principper

1. Servicetjek af eksisterende områder i demografimodellen forud for budget 2024
2. Fastholdelse af nuværende rammer der demografireguleres samt evt. inddragelse af én eller flere af områderne Sundhed, Voksne Handicappede og Udsatte børn og unge i demografimodellen – med særligt fokus på fremtidigt behov. Antallet af rammer i modellen beslattes endeligt i foråret 2023.
3. Igangsættelse af en proces i administrationen vedr. hvilke ressourcetildelingsmodeller og –styringsprincipper, der er behov for i relation til demografimodellen og med fokus på at sikre tæt opfølgning
4. Servicetjek og evaluering i 2025 forud for vedtagelse af budget 2026